

1921
Biblioteca Universitatii Regale Ferdinand I,
din CLUJ.
B0610 36
EXEMPLAR LEGAL

477
BCU Cluj / Central University Library Cluj

ujévi szám

1935. I. 1. :: XXIV évf. 1 sz. :: 20 lei

TARTALOM:

Elmúltunk az idén a karácsony alatt? — Elmaradt a legyvergyárak karácsonyi ajándéka: békét dikta Népszövetség. — Mit tudom én?... — Vasgangek losztogatják az államkincstárt. A nyomoruság nyéből véres aranyat aknáz a vaskartell. — Az utalan adóeltitkolás vádja alól legfelsőbb lokon is mentették az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetét. — Ateria megkontrázta az oradeai Pythyát. — Az Olympkártyaklub törvényes engedélyre való hivatkozásnyilvánosan csábítja áldozatait. — Braşov közönnyagtakaritást követel a cigány nogyedben. — viharos esztendő volt a „házasságok biztos révén — mondja egy aradi válóperes ügyvéd. — Stb.

I. Schutz

posztóáru-
nagykeres-
kedés.

ARAD,
Bulev Regina Maria

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
Magyarországon 60 fil.
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetés egy évre: vállalatok-
nak, nagykereskedőknek és kü-
lföldre 1000, magánosoknak 600 lei

Orvosi hírek: hasábonként 50
lei. Gyászjelentések: egész ol-
dal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a ki-
adóhivatalhoz küldendők be, vagy bármelyik hirdetőiroda útján is fel-
adhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetés oldalon 6 lei, —
négyzetm.-ként. Nyiltér rovataban 50 lei, szövegekőzti részben 32 lei a
sordj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 szá-
zalékkal magasabb. Amely közlemények végén szerzőjel (x) van, fizetett
közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: ARAD, Str. V. Goldiş 1. (Palatul B. Ro-
mâneasca) Tel. 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig.

Kiadóhivatal és nyomda: Bulevardul Regele Ferdinand 5.

Csak az **ARAD** Colj 20 Centi 1910-1911-
csók, minőségeink változatlanul jók!

Csak az **ARAD** Colj 20 Centi 1910-1911-
csók, minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruháza Arad, str. Bratianu 2.

Mélyen leszállított áron nagy választékot nyújtunk kosztüm és
kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. —
A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. ooooooooo

Téli angol és francia divatlapok
érkeztek a „REVÜ” SZALONBA

CSONT

elsőrendű uriszabósága, A R A D, Str. V. Goldiş
Palatul Banca Românească

BÉLYEGZŐKET

olcsón, jól és
azonnal készít

STAMPA

bélyegzőgyár Arad, a
főpostával szemben

Évtizedek alatt szerzett országos hírnév garantiálja
legjobb kivitelű férfi és női cipők készülaek

hogy a legegyszerűbb és legmodernebb
megrendelésre

Várhol László

cipőkészítő üz-mében.
Arad, strada Bratianu

451241

XXIV. ÉVF. 1. SZ.

1935 IAN. 1.

FŐSZERKESZTŐ:

GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brasov, Satu-Marc, Tg-Mures

Mit találtunk az idén a karácsonya alatt?

(Beküldött kézirat)

Mit hozott a Jézuska 1934-ben neked kisgyermek öcsém és hugom, fiatal diáklarátóm, ifju hölgyé serdült pajtásom, nektek apám és anyám, aggastyán nagyszüleim, neked, velem egykoru férfitestvérem és nekem, aki most megilletődve közeledem mindnyájatokhoz, hogy szeretetre és megértésre kérjelek benneteket.

„Boldog gyermekkor” — ez nemcsak a fete szólásmondás, mert talán az egyetlen kor az ember életében, amely igazán boldog. A férfi hőroszi erőkifejtései, a szerelem szines szépsége, az öregkor mindent szerető jósága — ez mind küzdelmek, harcok eredménye. Csak a gyermek öntudatlansága, primitív öröme, mélységes elcsodálkozása boldogság. Az első karácsony csillogása, az az első misztikus megérzés, hogy Isten végtelen jóságából az emberben is kell valaminek lennie, az első felérzékelése a szeretetnek, a szülők, a testvérek meleg, könyves szeretetének —

ez a gyermekkor megmérhetetlen boldogsága, amely nem változott, amely örökké ugyanolyan fényvel ragyog a gyermek élete fölött, mint 1934 évvel ezelőtt.

A gyermek karácsonya a boldogság átélésének egyetlen lehetősége, a mindennapi ember életének első és utolsó csodája. Kicsi, nvoletés öcsém és hugom, koldusok vagyunk mellettetek mindnyájan s ha osztozni nem is tudunk már veletek a karácsony tiszta boldogságában, engedjétek meg, hogy mellétek álljunk a karácsonya alá és nézzünk benneteket, drága ajándékait kietlen, felnőtt életünknek.

Mit hozott a kis Jézus a diáksorban lévő fiunak, a hajadonná serdült leánynak?

A drága ajándékok bizony elmaradtak az idén.

A motorbicikli az idén érettségizett diák legforróbb vágya közönséges kerékpárrá, a kerékpár zseblámpává kicsinyedett, íróasztal keszlet helyébe töltőtoll lépett, az első szmoking helyébe talán egy uj térdnadrág, vagy egy pullover. Si-felszerelés, cipős korcsolya, többszemé-

lyes ródli — ezek egyre elérhetetlenebb távolságba kerültek. Helyettük

egyetlen könyvvel, nyaksállal, olcsó inggombkészlettel kellett megelegednie a felnőtt gyermeknek.

A „nagy”-lány sem kapta meg az idén az első szép báli ruhát. Felültecal zsebkendőket talált helyette a karácsonyfa alatt.

A zongora diványpárnává, a szőrmebunda pár meleg keztyűvé alakult át.

Nem telik ajándékokra, hiába, kiürültek a zsebek. Sokan örülnek, ha tisztítóba adhatják régi ruhájukat, ha kiválthatják a zálogból ezüst evőeszközöket, jegygyűrűket, órájukat, hogy ünnepiesebbé tegyék a karácsonyt. És mégis, mikor az elszegényedett, fizetésredukált szülők már nem voltak képesek ajándékkal kedveskedni gyermekeiknek, gondoskodott róluk az élet.

Önállóvá erősödött a gondolásuk, harcedzetté a testük és a lelkük, megszokták, hogy maguk intézkedjenek a maguk dolgában, maguk keressék meg a zsebpénzüket. A holdsugaras, méla diáksor felett már megkonditották a lélekharangot a munka súlyos kalapácsai,

a céltalan és gyerekes szerelmi vágyakozásokkal csirájukban megölte a sport és a lányok hárfás úbrámozásai helyébe a magasabb intellektusra való törekvés lépett.

Józan, céltudatos és komolyan vett munka a tanulás, izgalmas, nemes vetélkedés a sport — ezek a mai diák igazi ajándékai.

A zugkivázházak beteg romantikája helyett az erdők és a hegyek napsütéses egészséges napsütésél lehelt be ma az ifjúság, amely dákó helyett vezetőt, borospohár helyett borkezesítőt, ponyvaregények helyett si-botot szorit a markában és adósságszindlás helyett pénzt keres.

És a lányok? Hogyan hatott rájuk a világ lelkének nagy átalakulása? Ajándék-e számukra, hogy szabadságunk határai kibővültek, hogy megnyitlak számukra az életpályák és a munka széles lehetőségei? Hogy érzi magát, megtalálta-e már helyét az ujjáalakuló világrendben? Érték-e számára, hogy a fojtott vágyakozások és titkos képzelgések helyett nyiltan beszélhet fejlődő élete súlyos problémáiról, hogy nem hétpecsétetes titok többé előtte a saját legbensőbb énje, hogy öntudatosabbá, határozottabbá, ítélőképesebbé vált? Ajándék-nak érzi-e öntudatraébredésének hajnalán a saját megismert értékét? Ugy érzem, ezekre a kérdésekre határozott igen a válasz.

Talán nehezebbé vált az együttélés a szülőkkel, az öregebbekkel,

**Consum tagok
készpénz áron**

**kötöttárúk, pullowerek, szvet-
terek, harisnyák, kesztyük**

Bărsony

áruházában Piața Avram Iancu 18 szerezhethők be
le g j o b b a n és le g o l c s ó b b a n

akik még a régi békevilág szelid erkölcsseiben nőttek fel s akik néha talán erkölcstelennek, tulzottnak látják a fiatalságnak számukra már soha meg nem érthető törekvéseit.

Talán több a nézeteltérés, az öregek és a fiatalok között, mint régen, mert a fiatalság már megtalálta a maga útjait, megtalálta önmagát, megismerte a maga értékét és igazságtalannak véli az öregek szemrehányását,

fáj neki, hogy azok felelősséget éreznek iránta, bántja, hogy őrzik, vigyáznak rá, mert ismeri a saját erőit, józan, okos és erős, tudja, hogy csak önmaga vigyázhat önmagára, csak önmaga felelős önmaga és Teremtője előtt a saját életéért, erkölcsseinek, gondolkodásának, vágyainak és törekvéseinek tisztaságáért.

Fiatalok, öregek, bocsássátok meg ma egymásnak, hogy viharos évtizedek multak el a születések időpontjai között. Fogjátok meg egymás kezét és ha nem is sikerül mindig megertenedek egymást, legyetek türelemmel és szeretettel egymás iránt. Nyugodjatok bele a törvénybe, amely csak az egykorukat teszi egymásnak hozzáférhetővé,

tiszteljétek és szeressétek az öregeket, mert ha nem is értetek meg benneteket, mégis küzdöttök értetek.

Apák és anyák, talán egyedül ti nem kaptatok semmit ezen a karácsonyon. Apák, anyák, ti mindig csak adtatok, csak fizettetek. Odaadtátok a munkátokat, a szereteteket, bus harcáitokat, emberfeletti erőfeszítéseket. — *mindenütt*

Semmiték sincs már, szegények, szedettek vagytok és mégis még mindig tudtok adni.

Egy szivdobbanást, egy könnyet, egy simogató meleg szót, még mindig találtok számunkra és azt odaadjátok csöndben, szerényen, észrevétlenül, úgy hogy sokszor mi megajándékoztunk sem tudunk róla semmit.

És mégis, most a szent ünnepen szeretnénk adni valamit, szeretnénk valami csekély ajándékokkal bekapogni hozzátok.

Fiúk és lányok induljunk el mindnyájan Apáinkhoz és Anyáinkhoz, ne szóljunk nekik semmit, de csókoljuk meg térdendülve a kezüket, mert az én apám és anyám épp úgy, mint a tietek, még soha semmit sem kapott tőlünk.

Mert ők mindent elveszítettek, ami az övék volt, elveszítették nekik a legdrágábbat, bennünket, a gyermekeiket, akik megnőttünk és akiknek a magunk élete után kellett nézni. Mi mindnyájan kaptunk valamit cserébe az ő szeretetükért.

Menjünk el hozzájuk, simogassuk meg a fejüket és próbáljuk meg

Fodorné és Weinfeldné

speciális kozmetika. Strada Alexandri No. 3.

!! Összes szépség hibák szakszerű kezelése. - Tanítványok kiképzése. !!

egyszer, egy napra megint olyan kisfiúk és kislányok lenni, mint réges-régen, amikor az apánk még a térdén lovagoltatott és anyánk ölében hajtottuk álomra fejünket. És akkor

talán mégis adtunk nekik valamit, a drága, szegény, kifosztott Apánknak és Anyánknak, valamit, ami egy estére csöndes örömet gyújt a lelkünkben, ami elfelejteti velük, hogy megöregszenek és egyedül maradnak.

Mi maradtunk utoljára, velem egykoru férfitestvérem, huszonöt és harminc év között, már nem fiatalon, de még nem öregen —

mit hozott nekünk a kis Jézus?

Hozott-e reményt, hogy helyet tudunk kiverekedni magunknak az életben, hogy feleségül vehetjük majd egyszer azt, akit szeretünk és el tudjuk tartani leendő családunkat?

Hozott-e reményt, hogy már csak rövid ideig tartanak a megpróbáltatások és nem küzdöttünk hiába mostanig?

Hozott-e megnyugtatót, hogy a létért való halálos erőfeszítéseink célt érnek egyszer, hogy nem kell majd mindig mást csinálnunk, mint amit legjobban szeretnénk? Hozott-e hitet, hogy hamarosan minden jóra fordul, hogy kiveszik az ember kezéből a véres kardot, az öldöklő fegyvert s kalapácsot, ekét, körzöt éstollat adnak helyette?

Elhozta-e a Békét, az egyes lelkek és a nemzetek nagy békéjét, amikor drága lesz az emberélet és egyetlen egy testvér se marad meg étel nélkül?

Hozott-e reményt, hogy eljön az idő, amikor a gőg, a hiúság, az irigység és a hatalomvágy nem fogja többé csordákban terelni a háboru vágóhidjára az embert? Uram Isten! — az Embert, akit saját hasonlatosságodra teremtettél!

Testvér, erős, fiatal férfitestvérem, fogadd meg, hogy méltó maradsz magadhoz. Hogy bármi történjék, nem vállalsz részességet semmi becstelenségben. Hogy erős, megközelíthetetlen és tisztességes maradsz. S ha érzed, hogy ezt a fogadalmadat meg tudod tartani, akkor már te is megkaptad a karácsonyi ajándékot, amely több, nagyobb, értékeesebb minden másnál.

S—S

Arad legrégibb
magánegyeteme **Therapia Szanatorium**

Strada Iosif Vulcan 8. Teljesen átalakítva, modernizálva. Minden kényelem, hideg-meleg víz, központi fűtés.
Napló ellátást díj klinikai osztályon 120 lej. — Olcsó
pausale árak műtéteknél és szüléseknél. — Telefon 5—32

Nagy
ujévi vásár! **Kohn József** csemege- és fűszer-
áru kereskedő
Strada Cloșca 1. — Naponja friss élő hál kapható

Elmaradt a fegyvergyárak karácsonyi ajándéka: békét diktált a Népszövetség

(Cluj.) A Népszövetség tanácsa teljesítette azt a kötelességét, amellyel a két marseilles-i áldozatnak tartozott. Meggátolta, hogy a gyilkosságból konfliktus származzék. Megőrizte a békét és ezzel hatalmas cselekedetet vitt véghez: Sándor király és Barthou szellemében járt el.

Mindketten a békéért éltek és a haláluk után derült ki, hogy fáradozásaik nem voltak hiábavalók.

A Népszövetség tanácsa túl van a viharos rendkívüli ülésszakon. A háboru óta a két legsúlyosabb problémát kellett megoldania: a Saar-kérdést és a jugoszláv-magyar viszályt. A Népszövetség tanácsa mindkét problémát megoldotta és ami a mostani esetben a legfontosabb volt: gyorsan oldotta meg.

Nem engedte meg, hogy a háboru veszedelme sokáig rémítse Európát.

A Népszövetség a két problémát valóban megoldotta. Az ellentéteket nem bizta bizottságokra, hanem keményen megmarkolta és maga szüntette meg azokat. A jugoszláv-magyar konfliktus során szabadjára engedték a kedélyeket. A szembenálló felek azt mondhatták, amit akartak. Beható vita keletkezett nemcsak a konkrét esetről, a magyar hatóságok bűnösségéről vagy ártatlanságáról, hanem szabadon beszéltek a revizióról is. Az ellentétek e kérdés körül természetesen nem simultak el, de legalább a nemzetek aeropágja előtt is foglalkoztak vele.

Genfben mindenestre beigazolódtott, hogy az ellentéteket nem lehet többé olyan módszerekkel elintézni, mint ahogy eddig tették. Jugoszlávia nem akart bíró lenni a maga ügyében, bármennyire is súlyosan érintette a marseilles-i merénylet. Jugoszlávia nem nyult a végső eszközhöz. Odalépett a világ fóruma elé és itt kereste a maga igazát.

Ami Genfben történt, nem volt kizárólag egyetlen háboru megakadályozása. Amit a Népszövetség végzett, az nem volt negatív cselekedet. Nem azt jelenti, hogy nem robbant ki a háborus feszültség.

Konstruktív munka volt, ami Genfben történt.

Nem egy bizonyos konfliktust szüntettek meg. Súlyos, talán végső csapást mértek a háborura, jobban mondva: a háborus szellemre. És a jövőre vonatkozólag örvendetes tényként lehet leszögezni, hogy

a háborut igenis meg lehet akadályozni, ha mindenki akarja.

Genfben azzal az eltökélt szándékkal ültek össze a nemzetek képviselői, hogy nem engedik meg, hogy kitörjön a háboru. És megtörtént a csoda. Megtalálták a módszereket e szándék megvalósítására. Nem is nehezen találták meg ezeket a módszereket. A szellem a döntő, nem pedig a technika. A módszerek könnyen adódnak ott, ahol akarat nyilvánul meg. Éppen ezért nyugodtan nézhetünk a jövő elé. A szellem, amely Genfben győzedelmeskedett, az új idők szelleme. Remélhetőleg mindig meg fogja találni a békeszellem az utat, hogy akaratát rákényszerítse Európa népeire.

Mit tudom én?...

Nyilatkozatok, melyekből újra kitéünk, hogy senkisé tudhatja, — mit hoz a jövő?

(Arad.) Ki ne kívánna egy pillantást vetni a jövőbe, közelgő napok rejtelméibe, melyet kíváncsi szemünk elől kétségek, küzdelmek és fojtó félelmek fátyla takar. Senki sem sejtheti mit hoz a jövő, de mindnyájan alkotunk egy különös képet róla, amely csábító és riasztó vonalakkal állandóan ott függ ismeretlen messziségben meredő tekintetünk előtt. Különösen élénken foglalkoztat bennünket a jövő most, az ujesztendő küszöbén, amikor egy ismeretlen év felbukkanó perspektívája tárul elénk.

Érdekesnek találtunk megkérdezni néhány ismeróst, ki mit vár a jövőtől, mitől tart, mitől bizik? Nem jószokat, mágusokat kérdeztünk meg, hanem közöttünk élő, hozzánk hasonló embereket, akiknek őszinte vallomásai nem bizarr, vagy borzalmas mesék, hanem az emberi lélek sejtelme, vágya, reménye és riongása az új esztendő után felénk hullámozó évek partjain.

Mit vár a jövőtől? Ez volt a kérdés. Ime néhány felelet fiataloktól és öregektől, indulóktól és beérkezettektől, művészeketől és pénzemberektől, realistáktól és ideálistáktól, minden rendszer vagy kiválasztás nélkül, úgy ahogy a társadalom különböző rétegeiből származó ismerőseinkkel találkoztunk. Lássuk hát mit mond:

Nagy Sándor dr., a Magyar Párt aradi tagozatának alelnöke:

— Nem hiszek a csodákban. Semmiféle csodában nem hiszek és így nem hiszek semmiféle jóvendőmondásban, mivel ez semmiben sem különbözik a csodától. Mindkettő az Isten közvetlen beavatkozását jelenti emberi dolgokba, — vagyis természetfölött, ennél fogva az emberi értelmet túlhaladja. Nem érezhetem tehát magamat hivatva arra, hogy a jóvendőről bármit mondjak. Akkor sem, ha ez a kérdés csak sejtelmeim vázolására vonatkozik. A politikában egy perc se láthatunk előre. Különösen nem láthatunk előre ma...

Domán Sándor, az aradi Kereskedelmi Testület elnöke:

— A kereskedők helyzete rendkívül megnehezült, mióta nincs módunkban messzeföldről hozatni árut és így működési körünk öszszébb szorult. A multban a kereskedő izlése és élelmessége volt a bázis, amelyen jövője alapult. Ma minden kereskedő kénytelen egy azon helyről szerezni be szükségletét, így képességei korlátozódnak. Hiszem azonban, hogy visszatér az az idő, midőn a kereskedő minden megszorítás nélkül működhetett és tevékenységét siker koronázta.

Reinhart Gyula, az Iparos Otthon elnöke:

— Az iparban mindig volt konjunktura és dekonjunktura. A különböző iparágak jövedelmezése mindenkor az emberek fogyasztó képességétől függött. Ma átmeneti időszakot élünk. Ha a viszonyok javulnak — amire kilátás van — új stílus fog kifejlődni, amely új lehetőségeket jelent. Az ország egyébként az iparosodás felé halad, azonban a földművelő réteg bevételét sem csökkenti, mivel terményeit az országban adhatja el, ami sokkal jobb, mintha külföldre kellene szállítani. Fontos, hogy az ipar abban az irányban kifejlődjék, amelynek nyersanyagja az országban feltalálható. Ez különösen a gyáriparra vonatkozik.

— Bár a közgazdászok kimondták, hogy a kézműiparnak el kell pusztulnia, az mégis örvendetesen fejlődik, különösen a nyugati országokban, — remélem tehát, hogy nálunk is rövidesen életre kél.

— Egyébként a jövőben megfigyeléseket teszek és a tapasztaltak alapján pár évtized múlva esetleg módosítom majd a most mondottakat.

id. Szendrey Mihály, színigazgató:

— Mit remélek a színészet jövőjében? Fogas kérdés, amikor azt sem tudom, mit remélhetek a mostani évben. Hát én ősz fejjel is bízom a színészet jövőjében, nem félttem a színészetet (de értsük meg: az igazi színészetet!) semmiféle konkurenciától, mert szép a rádió, szép a mozi, de úgy van ez, ahogy a vásárhelyi magyar mondta: „nem lehet megtapogatni”. A színház közönsége tapsol, ujrázik, előtte a vérbeli színész. Én hiszem: ha megszűnik az, hogy a művésznek ismét széles hazája a nagyvilág, mehet jöhet művészetével, ha megszűnik az irányító nagy színházaknál szerző, igazgató, kritikus, rendező csak céhbeli lehet, — tud-e vagy nem az nem fontos — ha az igazi szerzők és szakemberek lesznek, ismét visszajön az elmúlt szép idő, mikor a közönség tódult a színházba, mert művészi ellenértéket kapott. Ma ez nincs meg, de Isten óvja a színészeket, hogy erre még sokáig kelljen várniok.

Cucu Vazul dr., városi tisztii főorvos:

— A most pusztító betegségeket a jövőben előreláthatólag preventív oltásokkal megelőzik. A természet azonban gondoskodik majd róla, hogy újabb betegségekkel sujtsa az emberi nemet. A közegészség általában nem lesz kedvező mindaddig, amíg a gazdasági válság és munkanélküliség nem csökken és ezzel kapcsolatban az emberiség lakásvizsgálata és táplálkozási lehetősége nem javul. Európa jövője

nézetem szerint a munkanélküliségen és gazdasági válságon fordul meg.

Mureşan János, városi főmérnök:

— Remélem, hogy talán nem is nagyon sokára Arad minden utcája vízvezetékezzve, csatornázva és burkolva lesz. Különösebb kulturépületek emelésére nem számíthatunk. A gyáripár nem fog fejlődni, mivel Arad határszéli város és a gyárosok üzleti szempontból természetesen az ország belseje felé húzódnak, akár a pók, amely középről szövő hálóját, hogy szálaait minden irányba kiterjeszthesse. Annál nagyobb jövője van a kereskedelemnek, mivel innen óriási lehetőségek kínálkoznak a kivitelre. Új gyárak tehát a jövőben aligha épülnek, ezek helyett azonban annál több kereskedelmi alakulat létesül.

Ştefănuţ Sabin, a városi mozik igazgatója:

-- Ha ilyen tempóban szaporodunk, rövidesen minden házban mozi lesz. Hacsak a filmgyárak meg nem akadályozzák, mint ahogy a néma filmek idejében — jóllehet már tökéletes hangosfilmeket készítettek — meggátolták azt, hogy a hangosfilm érdekeik védelmében ezek forgalomba kerüljenek.

Şincai Jenő, főmérnök, a városi gépüzemek igazgatója:

— Bebizonyult, hogy minden elektromosságon alapul. Óriási előnyt jelent, hogy az emberiség ezt felismerte és ezzel az energiát a szolgálatába állítja. Nem lehetetlen, hogy néhány évtized múlva már a villamosságot is drótok nélkül rezgésekkel továbbíthatjuk...

Vaşan Aurel, anyakönyvvezető:

— Kívánok a következő években több születést, kevesebb halálozást és őszintébb házasságokat. A válások száma ugyanis sok, a születések száma viszont csekély. A halál 1934-ben elég tartózkodóan viselkedett, — lehetne azonban még tapintatosabb.

Gáldi László dr., aradi származású magyar lector Párisban, a keleti nyelvek főiskoláján:

— Várom elsősorban az őszinteséget az irodalmi életben, mert ma az irodalom a legtöbb írónál nem szívügy, hanem pénzkérdés. Minoent a kiadók és az átlag olvasók nem tulságosan magas igénye szab meg. Várom azt, hogy a lira elfoglalja az őt mindenkor meg-

ZWACK

Likör, Rum és Cognac gyár

ARAD, Strada Mircea Stănescu No. 1.

Világhírű „Unicum“ gyomorerősítő ital. Összes gyártmányai az ország legelőkelőbb márkája. Minden ital, fűszer és csemegekereskedésben kapható.

illető helyet a magyarság szellemi életében s hogy a történelmi és társadalmi regényekkel legalább is egyenrangúvá váljon. A lira újjászületése jelenti majd az irodalmi élet elmélyülését s a megerősödő kritika, mely feltétlen kísérője kell hogy legyen szellemiségünk önfevelését és megizmosodását.

Pellegrini Virgilio, vívómester:

— Az emberi fizikum elfinomodása magával hozza, hogy a durvább fegyvernemek kimennek a divatból és a párbajok leritkulásával a kardvívás háttérbe szorul. Hiszem, hogy a jövőben a törvívás óriási tért hódít majd, annál is inkább, mert az csekély fizikai erőt, de annál több szellemiséget követel.

Pataky Sándor, festőművész:

— A gazdasági krízis nyomásától meghéitva képtelenek vagyunk a nyugati művészkulturával fenntartani a kellő kapcsolatot. Ez az önképzés korlátozását és a kibontakozás gátlását jelenti. Mivel remény sincs rá, hogy az anyagi helyzet rövidesen javuljon és hogy a közönség vásároljon képeket, mi, itteni festők, haladás helyett a következő években csak hanyatlásra számíthatunk.

Fischer Aladár, a Kölcsey Egyesület elnöke:

— Századunk dekadens, nem a haladás, hanem a hanyatlás korában élünk. Ott tartunk, ahol a rómaiak tartottak közvetlenül Krisztus után. Tacitus írásában ugyanazon kontinenciekre, helyesbben körtünetekre bukkanunk, amelyeket nem tapasztalhatunk a világ testén. A nők festik magukat... nem kívánnak gyermeket... az emberiségnek kenyér kell és cirkusz.

Történetírók tanúsága szerint Krisztus után 300 évvel minden megváltozott, az emberi nem megtisztult, felemelkedett. Hiszem, hogy minden évvel közelebb leszünk majd a megújulás korához, amelyre ma mindenki vár... (h—i)

Olvasóinkhoz

Hetvenkét oldal lett az „Erdélyi Élet” karácsonyi száma, amely ugy terjedelemben, mint tartalomban első helyen állt az erdélyi folyóiratok között.

Nem akarunk dicsekedni, de jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy az olvasóközönség szívesen vette az „Erdélyi Élet” nivós karácsonyi számát, ezzel is honorálva azt az áldozatkészséget, amellyel az „Erdélyi Élet” szerkesztősége és kiadóhivatala összeállította a karácsonyi ünnepi számot. Ezzel a teljesítménnyel el is bucsúztattuk az elmúlt esztendőt.

Most pedig friss lendülettel, újabb célkitűzésekkel kezdjük meg az új esztendőt és utjára bocsátjuk az „Erdélyi Élet” első számát az 1935. évben.

Vasgangszterek

fosztogatják az államkincstárt. — A nyomoruság völgyéből véres aranyat aknáz a vaskartell

(București.) Az „A. B. C.” című lap folytatja a vaskartell elleni támadásait és ez alkalommal is érdekes leleplezésekkel szolgál. Az említett lap egyik legutóbbi számában ezeket írja:

„Hunedoara rabló, a romániai parasztság kizsákmányoló, a vas kalózái és az államkincstár csalói hallgatnak. Miért nem válaszolnak „hivatalos” lapjaik az alábbi kérdésekre:

1. Létezik-e a fölkerekségen még egy olyan ország, ahol egyetlen iparág, jobban mondva egyetlen személy rendelkezzék elsőrendű közszükségleti cikkek, főleg a földmíveléshez szükséges cikkek monopóliumával?

2. Az 1929. évi vámtarifa 25—30%-os vámkedvezményt biztosított. Ma ez a kedvezmény az árak hullámlása következtében 100%-ra emelkedett. Van-e más országban, amely ugyancsak importálja a nyersanyagot, hasonló vámprotekción?

3. Igaz-e, hogy a vaskartellhez tartozó „Drótipar” a szegek árát 8.50-ről 10.50-re emelte akkor, amikor a szeg gyártásához szükséges nyersanyag ára állandóan csökken? E kérdésnél nem hivatkozunk másra, mint a braillai Goldenberg Dávid-cég megsemmisítésére, amely utolsó konkurrensé volt a vaskartellnek.

4. Felemelték-e vagy sem 1934-ben a vas engros árait 8%-kal, noha a nyersanyag ára csökkent?

5. Milyen tisztességes jövedelmet követelhet a maga részére egy iparág?

6. Lehet-e az összes iparágakban felhasznált importált félgyártmányok világpiaci árait dumping-áron számítani?

7. Összehasonlíthatók-e a romániai belföldi árak a magyarországi, ausztriai és németországi árakkal, amely országokban sokkal magasabb az életnivó, mint Romániában?

8. A kartell különféle lapjaiban közölt árak és tablók egyformák-e az egész országban?

9. Áraival nem teszi-e tönkre a kiskereskedelmet, hogy ezáltal teljesen monopolizálhassa a vaspiacot?

Ezekre a kérdésekre válaszoljanak a vas gangszterei. Ha pedig nem értik a kérdéseket, majd úgy fogjuk feltenni, hogy okvetlenül megértsek”.

Egy másik közleményben az alábbiakat írja az illető lap:

„Föülmul minden képzeletet, ami az Erdélyi Fém-

ipari és Bányauzemek igazgatásában történik. Néhány olyan ember furakodott be ide, akik közvetlen a vaskartell szolgálatában állnak.

1929-ben törvényt hozott a parlament az állam kereskedelmi vállalatainak igazgatásáról és kiaknázásáról. Minthogy a törvény magasabb erkölcsöt akart bevinni az állami vállalatokba, egyenesen megtiltja, hogy bizonyos egyének bekerüljenek az állami vállalatok igazgató-tanácsába. Tiltja a törvény olyanok felvételét, akik a kommercializált állami vállalatok érdekeivel ellentétes érdeke magánvállalatok szolgálatában állanak. A törvényhozás ezzel a törvénnyel olyan eseteknek akarta elejét venni, amikor ügyvédek magas honoráriumokat vettek föl csak azért, hogy mindkét felet becsapják vagy pedig csak azt, amelyik kevesebbet adott.

Legutóbb megneveztünk két urat, akik

helyet foglalnak az állami üzemek igazgatóságában, ugyanakkor pedig fizetett alkalmazottai a vaskartellhez tartozó Reșițának.

Kértük a két ur haladéktalan eltávolítását, mert jelenlétük az állami üzemek igazgatóságában törvénybe ütköző.

Hol is van itt az üzleti erkölcstelenség?

Az Erdélyi Fémipari és Bányauzemek igazgatják a vajdahunyadi nyersvastermelő üzemeket, amelyek külföldre nem szállíthatók és így kénytelenek a termelt nyersvasat egyetlen belföldi üzemnek, a vaskartellhez tartozó Reșițának eladni. Az Erdélyi Fémipar és a Reșița érdekei ellentétesek. A Reșițának az az érdeke, hogy minél olcsóbban vásárolja meg a vajdahunyadi nyersvasat, az Erdélyi Fémiparé pedig az, hogy minél magasabb árat érjen el az állami nyersvasért. A két ur, aki mindkét helyről fizetést huz, sok kárt okozott az államnak. Ennek az állapotnak meg kell végre szünnie és felelősségre kell vonni a két dupla fizetésű urat.

Ugyanekkor a Jiulvölgyéből szomorú hírek érkeznek. Mélységes nyomor uralkodik a Jiulvölgyében. Munkásokat bocsátanak el. Az állami üzemek hanyatlanak. Ahol azelőtt 8000 munkás dolgozott, ott most mindössze 1600 munkás dolgozik. Nem ütődnek ritmusban a kalapácsok az ülőhöz. A vasolvasztó kohók pedig kihültek.

Ellenben a Reșița újabb kohókat állít fel és megtízszerezi a vasgangszterek jövedelmét.

Bevásárlás előtt
tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben. **A R A D, Színházépület.**

Az alaptalan

adóeltitkolás vádja alól legfelsőbb fokon is felmentették az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetét

(Arad.) Nagy port vert fel az aradi közgazdasági életben 1930-ban az a feljelentés, amelyet Rónai Ödön az aradi Iparosok Hitelszövetkezetének elbocsátott főkönyvelője adott be az aradi pénzügyigazgatósághoz a Hitelszövetkezet ellen. Azzal vádolta meg feljelentésében a Hitelszövetkezetet, hogy az

ingyenes üzletrészekkel nagyobb szabásu adóeltitkolást üzött.

A feljelentésre természetesen megindult a vizsgálat. Taranu Victor inspektor kihallgatta Szablóczky Jánost, a Szövetkezet jelenlegi főkönyvelőjét és átvizsgálta a könyveket. 1930 október 14-én kihágási jegyzőkönyvet vett föl, amelyben megállapította, hogy valóban történt adóeltitkolás és ezért eltitkolt egyenes adó és bírság címén

162 ezer lejjel sujtotta a Hitelszövetkezetet.

Ezenkívül a vizsgálat folyamányaként jegyzőkönyvet vettek fel és

143 ezer lej bírságot vetettek ki azon a címen, hogy a Szövetkezet nem fizet illetéket az üzletrésztőke növekedése után.

Felvettek még 82 jegyzőkönyvet és körülbelül 100 ezer lej bírságot vetettek ki azon a címen, hogy a Szövetkezet váltótárcájában levő váltók nincsenek ellátva a törvényes bélyegilletékekkel.

A Hitelszövetkezet természetesen nem nyugodott bele a bírságolásokba, amelyeket egy elbocsátott tisztviselő vádaskodása alapján vetettek ki a pénzügyi hatóságok.

A Hitelszövetkezet igaza tudatában megfelebbezte a jegyzőkönyvet az aradi törvényszékhez, ahol dr. Gabos Jenő szövetkezeti ügyész száz százalékos sikerrel képviselte a Hitelszövetkezetet.

Tanukkal igazolta, hogy a Szövetkezet minden évben bemutatta könyveit a pénzügyigazgatóságnak, ahol Serb Sándor főtanácsos tételről-tételre megvizsgálta az adókiivetés szempontjából tekintetbe jövő adatokat és vizsgálata eredményeként nem a mérlegben megállapított nyereséget vette az adókiivetés alapjául, hanem a kérdéses 1927, 1928 és 1929 években sokkal nagyobb összegben állapította meg a nyereséget és ennek alapján vetették ki az adót, amit a Szövetkezet pontosan ki is fizetett.

A törvényszék helyet adva dr. Gabos Jenő érvelésének, megsemmisítette a bírságotlasi jegyzőkönyvet és fölmentette a Szövetkezetet az adóeltitkolás alól.

Kimondta indokolásában a törvényszék, hogy olyan esetben, amikor az adókiivetés a bemutatott könyvekben levő adatok alapján történik, nem lehet szó adóeltitkolásról. Nem történt adóeltitkolás azzal, hogy a Szövetkezet ingyen üzletrészeket adott tagjainak, mert a pénzügyigazgatóságnak tudomása volt erről abból az igazgatósági jelentésből, amely ezt a Szövetkezet közgyűlésének bejelentette.

Kimutatta dr. Gabos, a szövetkezeti törvényre hivatkozva, hogy az üzletrésztőke növekedése után a Hitelszövetkezetek nem tartoznak illetéket fizetni. Végül ugyancsak a szövetkezeti törvényből kimutatta dr. Gabos, hogy a Szövetkezet tagjai által felvett kölcsönök fedezésére szolgáló váltók mentesek minden bélyegilleték alól.

Az aradi törvényszék a szövetkezeti ügyvéd megdöntetlen érvelése alapján ez utóbbi két bírság alól is felmentette a Hitelszövetkezetet.

A kincstár képviselője megfélebbezte a törvényszék ítéletét és így legfelsőbb fokon a timisoarai ítélőtábla elé került az annak idején nagy feltűnést keltett ügy.

Az ítélőtábla nemrég foglalkozott a felebbezéssel azt elutasítva, teljes egészében helybenhagyta az aradi törvényszék felmentő ítéletét.

Ezzel az ítélettel a felső birói fórum is rehabilitálta az aradi Iparosok Hitelszövetkezetét, amely mindenkor pontosan eleget tett adózási kötelezettségének és amely igen fontos szerepet tölt be Arad ipari életében.

Aradi kalauz

(Arad.) Az Erdélyi Élet legközelebbi száma érdekes és hasznos ujitást vezet be és ezzel szolgálatot vél teljesíteni olvasóinak. Az ujitás abból áll, hogy minden szám *Aradi Kalauzt* fog tartalmazni. Mit fog tartalmazni az *Aradi Kalauz*? Nem a várcs nevezetességeit, nem a szórakozóhelyeket. Sokkal fontosabb adatok lesznek az Aradi Kalauzban. Ismertebb vállalatok, kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek, mérnökök stb. pontos címeivel fog szolgálni az Aradi Kalauz az olvasóknak, különösen a vidékieknek, hogy tájékozódjanak aziránt, hol vásároljanak be, hogy készíttessenek el valamit, betegsüggükkel, ügyes-bajos dolgaikkal kikhez forduljanak. A legnagyobb gondossággal fogjuk összeállítani az Aradi Kalauz cimtárát. Meg vagyunk róla gyöződve, hogy a közönség körében jó hatást fog kelteni ez az ujitás

A Loteria

megkontrázia az oradeai Pythiát

(Oradea.) Sehol sem működik annyi jósnő, kártyavető-asszony, mint nálunk Romániában. Minden városnak megvan a maga Pythiája, aki vagy tenyérből vagy kártyából megjósolja a jövőndőt. Nálunk is működik egy jósnő. A napokban meglátogattam. A kertváros végén lakik. Jókora az ut odáig.

Idősebb férfi fogad. A Pythia férje. Bevezet az előszobába.

— Éppen van benn valaki — mondja a jósnő férje. — Kérem, tessék kicsit várni.

Ezzel magamra hagyott. Jóideig vártam. Egyszerre kinyílt egy ajtó és a szentélyből oradeai uriaszony libbent elő. Az arca kipirult. Nem a rusztól. A jósnő jövőndölésétől. Búske tartással távozott.

— Tessék befaradni! — hangzott felém.

Parancsoláshoz szokott hang volt ez. Beléptem a szobába. Megtermett, javakorabeli asszony állt előttem. Oly energikus mozdulattal invitált leülésre, hogy önkéntelenül is az volt az érzésem: ime magával a sóissal állok szemben. Pythia asszony szűrés tekintettel nézett rám, majd a személyi adataimat kérdezte, akár a bírő. Még fel is szólított, hogy kérdéseire a saját érdekemben az igazsághoz hiven válaszoljak. Megmondtam a koromat, a vallásomat, a foglalkozásomat. Miután nem volt nálam írásbeli bizonyíték, becsületszavamra ki kellett jelentenie, hogy én jósnő vagyok vagy nőtlen? A jósnő tekintete lassanként szelidebb lesz. Az volt az érzésem, hogy az első vizsgán szerencsésen tustestem.

— A kis vagy nagy jóslatot óhajtja?

Megtudtam, hogy a kis jóslatnál mindössze négy kártya szerepel, míg a nagy jóslatnál, amelyet egyébként a „jövendő varázstükrének” is neveznek, valamennyi kártya szerepel. Természetesen pénzügyi tekintetben is nagy a különbség a két jóslat között. Én az ilesőbb kis jóslat mellett döntöttem. Ugy rémlett, hogy Pythia tekitete mintha egy árnyalattal barátságatlanabbá vált volna.

A jósnő ekkor megmagyarázta, hogy a személyt, amelyre a jóslat vonatkozik, bizonyos kártya fogja jelképezni. A Herzdáma szóke hajadon, Treffdáma fekete hajadon. A Pikkirály szóke más ember. Engem, aki barna és nőtlen vagyok, a Karokirály helyettesít. Pythia asszony le is tett engem (Karokirály) az asztalra. Most ideadta a többi 31 kártyát, hogy megkeverjem, de közben folyton azokra a kívánsá-

Fűszer és csemegéarut hol vegulnak?

HOFFMANN

Arad, Piața Avram Iancu

gokra és reményekre gondoljak, amelyeknek megvalósulását szeretném.

Miután akaraterőm teljes megfeszítésével megkevertem a kártyákat, az asztalra helyezte őket és azután négy csomagot emelt le belőlük. Még néhány hasonló hókamóka következett, majd fordítva valamennyi kártyát kirakta az asztalra és rámszólt, hogy huzzak négy kártyát. Ezeket a Karokirály köré rakta. Hosszas gondolkodás után megtudtam a jövőndőt:

Miután az engem személyesítő kártyától jobbra és balra a Treff- és Píkdáma fekszik, a jósnő arra a következtetésre jut, hogy életemben nagy szerepet játszanak a nők. A Treffdáma azt jelenti, hogy fiatal, fekete vagy barna, tüzes temperamentumu nő döntően fog beavatkozni életembe, hamar fel fogja ismerni gyenge oldalamat és a saját előnyére kiszípoloz. A fölöttem fekvő Herzbub azt jelenti, hogy bajosan fog nekem sikerülni befolyásos ember révén nagyszerű álláshoz jutnom. Ezt inkább szorgalommal, kitartással és nagyszerű teljesítményekkel érhetem el. Az alattam heverő Karo-nyolcas arra figyelmeztet, ne nagyon hallgassak ugynevezett baráti tanácsokra.

Bucsuzól cédulát adott, amelyen ez a szám állott: 17095. Ezt a számú sorsjegyet meg is vettem. Azt hittem, hogy szerencsés. Képzelmük: nem huzzák ki. Azt azonban megfogadtam, hogy nem kötök ismeretséget fekete vagy barna nővel. Mit lehessen tudni. Hátha igaza van a Pythiának!

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj Ujévi meglepetésül

Eddig még soha nem létezett leszállított árakon
csillár-osztályunk ajánl:

Ebédlő

Szalon

Úriszoba

Kombinált

Hálószoba

Halle

Előszoba

**Csillárokat, Ampolnákat, Álló- és
asztali lámpákat, Fali károkat, Menyezeti világítókat
Éjjelszekrény lámpákat**

óriási választékban, legmodernebb formákban,
chromnikkel kivitelben

Möbutor-osztályunk:

Tea-, jour- és szervice kocsikat, 3-4 részes tálaló asztal-
kákat, hangulat lámpákat, különféle kárpitos árukat, modern
foteleket, alvó, díványokat, recamiereket, fantazie-, club- és
dohányzó asztalokat, diszkazettákat stb. Nagy raktár min-
dennemű hajlított butorokban.

BENE & Comp., Butorközpont

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 22.

Az Olympia kártyaklub

törvényes engedélyre való hivatkozással nyilvánosan csábitja áldozatait

(A r a d.) A helybeli lapokban nemrégiben feltűnő hirdetések jelentek meg, amelyekből az tudódott ki elsősorban, hogy létezik és működik Aradon egy „Olympia” kártyaklub. De hogy a jámbor ujságolvasó ne törje rajta a fejét, milyen klub is voltaképpen ez az „Olympia”, a hirdetés azt is hírüladja mindenkinek, hogy

az Olympiában rulettezni, bakkozni, smenezni lehet.

A braziliána nevű hazárdjáték is üzhető az Olympiában. Mindez a hazárdjátékra invitáló felhívás ott olvasható a hirdetésekben és így nem nagy kunszt kitalálni, hogy az Olympia hangzatos név alatt

ujabb kártyabarlang működik Aradon.

Most tehát már kettő is van ebből a fajtából. Az egyik a Trichter-féle, a másik pedig az Olympia. Ámbátor az sincs kizárva, hogy mindkettő Trichter Rubin ur vállalkozása.

A bűnügyi hatóságok egyidőben kérlelhetetlen szigorral üldözték a fosztogatásra berendezett kártyaklubokat. Egyideig eredményes is volt a hatósági beavatkozás, de azután megakadt, mert Trichter Rubin Bucureștiből szabályszerű engedélyt hozott, amelynek alapján hazárdjátékokra alapított klubbot vagy kaszinót létesíthet Aradon. Ez a bucureștii pénzember nem volt olyan vakmerő, hogy lapokban hirdesse játékbankja attrakcióit. Megelégedett azzal, hogy

slepperekkel csalogatta klubjába az áldozatokat,

akiket aztán annak rendje és módja szerint kikészítettek.

Az Olympia nem ilyen szerény. Az Olympia szerénytelen. Az Olympia már nem is szerénytelen, hanem nagyzási hóbortban szenved. Azt hiszi magáról, hogy valahol a francia Rivierán van és szabadon csábíthatja a játékszenvedély áldozatait a karjaiba.

Mi nem azok védelmében emeljük fel szavunkat, akik rajjai a játékszenvedélynek. Ezek a szerencsétlenek (ugy férfiak, mint nők) akár a városligeti padon vagy pincében is összejönnek hazárdjátékokra, ha a hatóságok végetvetnének a játékbarklángok garázdálkodásának. Mi azok érdekében szólalunk fel és

követelünk hatósági közbelépést, akiket az ilyen nagyhangú hirdetések csábitanak az Olympiába.

Azokat kell megmenteni a dolgozó társadalom számára, akik még nem izlelték meg a játékszenvedély mérgét.

A nyilvánosság előtt folyó játékra való csábítás ellen tiltakozunk és erre hívjuk fel a hatóságok figyelmét.

És hatósági ellenőrzést követelünk a játékbarlangokban, ha már felsőbb engedély birtokában házárdjátékot üzhettek. Ellenőrzést arra nézve, hogy a ezek a bünbarlangok teljesítik-e az engedélyükben meghatározott kötelességüket és ellenőrzést arra nézve is, hogy kik járnak ezekbe a klubokba és miként folyik ott a játék?

1934

viharos esztendő volt a „házasságok biztos révében” — mondja egy aradi válóperes ügyvéd

(A r a d.) Kezdetben vala a szerelem. Azután megjöttek a szürke hétköznapiak és megjött a kiábrándulás. Sokan nem tudják elviselni a házasság ígáját és a bírósághoz sietnek. Válni, minden körülmények között válni. Közös megegyezéssel válni. Ez a mottó. És mik a bontókok 1934-ben? Erre megfelel egy aradi jogász, aki a válópörökben specialista, mondván a következőket:

— Gazdasági nehézségek éppen úgy voltak hatással a családi békére az 1934-ben, mint az előző években.

A házasság erkölcsi sülyedése kétségtelen.

Csak figyelemmel kell kísérni a lapok nyilttéri rovatát, ahol valamelyik házasság bejelenti a nagy nyilvánosságnak, hogy

hitvestársától különváltan él és érette semmiféle anyagi és erkölcsi felelősséget nem vállal.

A hangsúly az anyagi felelősségen van. Az erkölcsi felelősség csak amolyan sablón. Egyébként is a válni készülő felek nem veszik komolyan a hitvesi hűséget. Kivételes eset, hogy a sértett fél a hitvesi eltévnyedést komolyan veszi és ezen a címen kéri a házasság felbontását. Két hatalmas faktor létezik még mindig a válópörökben:

a nyomor és a szerelem.

A nyomor rombolóan hat a házasságra. Ha azután szerelem van jelen, de nem a házasságban, hanem azon kívül,

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Téli öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel

akkor úgy a férfi, mint a nő vétkeisége egyforma súlyú az igazság mérlegének serpenyőiben. Talán az a különbség, hogy a nő szívósabban járja a már megkezdett utat, mint a férfi.

— Van azután egészen modern válóok. Ki gondolt volna néhány évvel ezelőtt arra, hogy

a bridzs felbonthat harmónikus házasesetlet?

Volt egy ilyen esetem. A férj annyira szenvedélyes bridzs-játékos volt, hogy emiatt kénytelen volt elválni tőle a felesége. Közbevetőleg megjegyzem, hogy igen sok asszony szolgáltathat okot a válásra a bridzs-örület következtében. A szóban forgó férj délután két órakor leült egy közismert barátjánál a bridzs-asztalhoz és megszakítás nélkül másnap estig játszott. Ekkor megjelent a felesége és erőszakkal elcipelte a bridzstől. Ugy látszik, utközben meggondolta magát a férj és máshová akart menni, hogy kielégítse játékszenvedélyét. Ez már igazán sok volt a türelmes feleség számára. Viharos jelenet következett, az asszony hozzám rohant és benyújtottuk a válókeresetet.

— Annyi bizonyos, hogy az 1934. év válópöri statisztikája a gazdasági válság jegyében áll. Jellemző tünet, hogy válni készülő felek együtt jelennek meg az ügyvédnél és

a legbékésebb egyetértésben adják elő válási szá-

BCU Cluj / Central **dekkat**y Library Cluj

Nem illenek többé egymáshoz. Tévedtek. Az asszonynak túl nagyok az igényei, a férj keveset keres. Nem haragszanak egymásra, csak gyorsan, minél gyorsabban elválhassanak. Ha bontó ok szükséges a válás kimondásához, közösen kitalálnak valamit. Az 1934. év főválóoka: a gazdasági válság.

Mindenkinek érdeke, hogy sár és hócipő szükségletét

ERIKA

cipőüzletben, P. A. Iancu 19 szerezze be az alanti árakban:

Gyermekek galocsui	LEI 30	Női drap csizma	LEI 140
Férfi	„ 125	„ $\frac{1}{2}$ csizma	„ 275
Női szövet hócipő	„ 75	„ magas csizma	„ 325
„ matt gumi hócipő	„ 175	„ hócipő prémmel	„ 245
„ fényezett gumi hócipő	„ 215	Férfi hócipő	„ 320

Férfi, női és gyermekcipők nagy választékban

BRAȘOV

közönsége nagyfakaritást követel a cigány negyedben. — Ultimátum a város vezetőiségéhez

(Brașov.) Sok-sok évvel ezelőtt, amikor Brașov még jelentéktelen város volt, a Tampa-hegy lábánál sátoros cigányok telepedtek le. Faraó kóbor ivadéakai békeségben és nyugodtan éltek, lemondtak a vandorlásról és élvezték azokat a jogokat, amelyekben a magyar kormányok jóindulata révén részesültek. Idők mulásával Brașov népesebb lett, nagyobbodott, a Tampa-hegy oldalánál szebbnél-szebb nyaralók és villák épültek és egy szerre a cigánynegyed egészen körül volt véve modern és diszes építkezésekkel. Most ugyancsak

éles és kirívó az ellentét a szép környezet és a cigánysziget düledező viskói között.

A brașovi cigánynegyed találkozó helye a gyanus és a nyilvánosságot kerülő elemeknek. A bűn melegágya. Rendőri razzia alkalmával mintha megmozdulna az egész fertály: kerítésekben és ablakokon menekülnek, akiknek minden okuk meg van, hogy ne kerüljenek közelebbi érintkezésbe a rendőrséggel.

Borzalmas kép tárul a szemlélő elé a düledező viskók között.

A bűzös, alacsony házakban, vagyis egyetlen szobában egész családok élnek együtt és még idegeneket is eltűrnek. El lehet képzelni, mi minden történik egy ilyen emberi közösségben. Csatornázás nincs ezekben a sikátorokban. A piszkos víz az uccákon folydogál és állandóan öntözi az uccákra kidobott házi és egyéb szemetet.

— Pszt! Jőjjön ke édes!

Iskolásfiúk és iskolásleányok járnak azon a környéken. A környékbeli villákban intellektuelek laknak. Ezek már több ízben fordultak a városhoz azzal a kéréssel, hogy

telepítse ki a cigánynegyed lakóit és bontassa le a bűnnek ezt a melegágyát.

Az interimar-bizottság elvileg hozzájárult a cigányfertály kilakoltatásához és a cigányoknak a Bertalan-álmásnál levő külvárosban jelölt ki helyet. Ez azonban csak elvi határozat volt, lényegében még semmi, sem történt.

Ennek a fertőző-betegségekkel megvert negyednek leginkább katonák az áldozatai. Az új egészségügyi törvény nem oly szigorú a szerelem papnőivel szemben, akik aztán csak nagyritkán vetik alá magukat orvosi vizsgálatnak. A brașoviak kíváncsian várják, mikor fogják megszabadítani őket a közegészségre mindenképpen káros cigánynegyedtől.

Miért születtem nőnek!

Olvasóink bizonyára örömmel fogadják a következő lehetséges cikket, melyet Izsáky Margit írt az Erdélyi Élet újévi számába. Izsáky Margit néhány évvel ezelőtt ünnepelt tagja volt az erdélyi színlársulatoknak, — Aradról indult el a magyar fővárosba, ahol sokat ígérő, becsült újságírói munkát végez.

(*Budapest.*) Néhány évvel ezelőtt a képeslapok, külföldi magazinok rasábjain etonfrizurás, élveteg ajku hölgygel találkozhatott az ember. Illető dáma hol méteres cigarettaszípkát tartott a kezében, természetén fé! méter selyem tekergőzött, hol pedig kisiunak volt maszkirozva, szigorú szmokingban, monoklit és cilindert viselt. Az aláírás szerint a hölgy Miss 1926, vagy Miss 1928 volt. Sajnos, meglehetősen egyoldaluar mutatták be a hölgyet változatos toilettjei dacára. Az elavult és divatját multa fotografiákhoz alant csatolunk néhányat.

Ime Miss 1935.

A LAKAST KERESŐ NŐ

Szól a csengő. A házmester szedi a kulcsait, mogorva, ballag ki felé a sötét házmestrelakásból a még sötétebb műmárvány lépcsőházba. A lift előtt csizmás, bundás dáma álldogál

— A lakást akarom megnézni — veti oda foghegyről — nem, ne fáradjon, nincs szükségem liftre, gyalog megyek fel, vigyáznom kell a vonalaimra.

A házmester gondol magában valamit, olvanformát, hogy „smucig kutya” és egyedül lendül a magasba. A dáma egyenletes tempóban halad felfelé, apró veritéksöppek gördülnek le az arcáról, lélekzete zihál, ajkára ráfagy a hetyke kis mosoly. A negyedik emeleten pillanatra nekitámaszkodik a falnak:

— Uram, ne hagyj el! Ez ma már a nyolcadik — sóhajtja.

A lakás még csupa malter, egy hatszobából kettőt csináltak. Négy-szögletes kicsi hall, három szoba, konyha.

— Szagfógo nincs? — érdeklődik orrhangon a hölgy, aztán egymásután peregnék a kérdések — hányszor, hány méter a háló, milyen tapéta lesz az ebédlőben, a fürdőszoba csempézett-e és nem tul pici a konyha?

A házmester megnyugtítja, hogy a tapétát hozzá lehet válogatni ónagysága haja színéhez és kívánatra külön villanymelegítő kályhát szerelnek fel a mellékhelyiségekbe.

— Majd meggondolom még, megbeszélem az urammal... különben is, nagyon drága.

Lenn az uccán papirt, ceruzát huz elő a kizításkából, gondosan feljegyi az adatokat, röpké pillantást vet dagadt bokájára és elszántan befordul a másik házba.

— Csak egészen elsőrendű lakást vagyok hajlandó kivenni — mondja az elsőiető házmesternek — az uram orvos, nagy a patienturája, kimondottan luxus appartmannra reflektálok, lehetőleg két fürdőszobával.

Közel másfél óra hosszat bolyonganak a termeknek beillő helyiségekben, ónagysága tüzetesen megvizsgál mindent, a kamrában felhuzza az orrát, tulságosan kicsi, — mondja — a budoire pedig nem elég intim, nagy, különben elég jó volna, de hát ők tulajdonképen valami szebbet gondoltak.

Amikor ezzel is végzett, az uccán körültekint, hol talál legközelebb tejszarnokot? Beül a turóspiték, ropogós péksütemények és aransárga sajtkorongok közé. A levegőben tejszag van, a bádogasz-talon paszterizált tej, pohárban.

— Legalább kettőt el kell még intézmem — gondolja — akkor délutánra csak hat marad. De jó lenne ebédután egy kicsit aludni... Isten látja lelkemet, nem sajnálom anyustól a díványt, ő egész délelőtt a háztartással vesződött, de a másik dívány az uramé... az ebédlőben pedig a gyerekek zajonganak... Feri tegnap is felhuzta az orrát, hogy én mindig fáradt vagyok, nincs kedvem semmihez, mondotta, az ő anyja hat szolgálónak parancsolt, tiz gyereket nevelt fel, disznóval, tehénnel, baromfival törődött, még sem volí soha fáradt...

Gondolatban sorra kopogtat minden ajtón, ahol az utóbbi időben munkáért kilíncselt. Az ügyvéd hatszáz pengő kölcsön ellenében volt csak hajlandó gépirónőnek alkalmazni, a játékkereskedő, ahol az alkalmi munkára kiszolgálónak jelentkezett, ötven pengő biztosítékot kért. Kapott volna napi egy pengőt. A cukrászdában reggel héttől este kilencig robotolni kellett, megpróbálta, de tiz nap mulva leesett a lábáról, beteg lett, feküdt két héig. Az előkelő arisztokrata hölgy zsömpér-kötésre verbuvált elszegényedett urinőket, dolgozott ott is. Reggeltől estig görnyedt a fafaragásos, intarziás termekben, a falakról goblenek vigyorogtak / © 2011 a Párizsi Magyar Bibliotéka istennők éldegéltek a rózsafüzérek és selymesszőrű báránycák között. Eredmény: napi egy pengő ötven, de két hét mulva kitették a szűrét, nem dolgozott elég gyorsan, harmadnaponként egy pullover kevés a dicsőséghöz.

Most a lakáskataszertnek dolgozik. Három pengőt kap naponként, a nagybátyja, nyugalmazott miniszteri tanácsos protezsálta be, de nagyon kell igyekezni, mert miniszteri protekcióval is vannak...

Előveszi kopott puderes dobozát.

— De jó volna ujat venni helyette — sóhajtja magában, de rögtön bocsánatot is kér a profán gondolatért — anyusnak meleg papucsra van szüksége, fázik a lába szegénynek abban a hideg konyhában... Istenem, csak Ferinek valamivel több fizetése volna, ne kellene így kinlódni az embernek...

Végigtörli arcát a puderes pamaccsal és kilibeg a boltból. Fel-szegi a fejét. Ne lássa meg senki rajta, mi járatban van és hogy milyen halálosan fáradt... Elszántan, peckesen megindult a tizedik lakás felé.

A HÖLGY, AKI SHAKESPEART AKAR RENDEZNI

A hatalmas színházüzemben öt perccel az előadás kezdete előtt tetőfokát éri az izgalom. Kulisszatologatás, butortaszigálás, porfelhő száll, de az ügyelő a statisztériát szidja, felhőszült öltöztetőnő szalad a folyosón keresztül. A pokoli zürzavarba innen is, onnan is belesívt egy hang:

— Kerekés kisasszony! Kerekés kisasszony!

Diszletmester, kellékes, virágárusnő, öltöztető mind őt lesi-várja, kezdve a bonviván félrecsuszott bajuszától az elcserélt csipketerítőig mindenért őt teszik felelőssé. Kerekes kisasszony fáradhatatlanul cikázik a zsinórpadlástól a sülyyeszfőig, az irodában egy fényképész reménytelenül, már fél órája várja és neki még a diszletmunkásokkal van dolga!

Kerekesnek olyan arcéle van, mint egy kicsi, makacs fiúnak. Szigoruan lapossarku cipőt, magasan zárt ingbluzt és szűke pullovert visel. Pár évvel ezelőtt még az Angol kisasszonyok zárdájának volt kitűnő növendéke. Elvégezte a tanítónőképzőt, aztán oklevéllel a kezében odaállt apja, anyja elé és kijelentette, hogy be akar iratkozni a Sziniakadémiára. A csöndes óbudai lakásban még a kanári torkán is megakadt a kendermag erre a kijelentésre. Szerencsétlen anyja kétségbeesetten csapta össze a kezét:

— Aber Kukki — siránkozott — elment az eszed? Oda akarsz menni... azok közé a lányok közé, akiknek sárga a hajuk és tegeződnek a fiukkal? Kombinéban akarod mutogatni magadat? Mi vagy te, egy Bajor Gizi, vagy Titkos Ilona?

Kerekes fölényesen megmagyarázta, hogy ilyesmiről szó sincs. Nem akar színészni lenni, szinpadtechnikát akar tanulni, nagy szüksége lenne egy Shakespeare rendezőre, esetleg a filmnél fog elhelyezkedni, még nem tudja pontosan, majd kialakul, legyenek türelemmel.

Kétségbeesett szülei persze hallani sem akartak a dologról, Kerekes kisasszony erre szabályos éhségstrájkba kezdett. Hiába kínálta az édesanyja gyógyszerkával, pörkölt mandulával, friss tyuktojással, melyet azon melegiben huztak ki a jámbor kendermagos alól és ami különben a kisasszony kedvence, csemegéi közé tartozott. Alhatatosan visszautasított mindent, nem volt tekintettel a mamája potyogó könynyeire, nem hallgatott a saját korgó gyomrára.

Az ötödik napon, amikor már sárga és zöld volt az éhségtől, a család beadta a derekát. Kávét itattak vele, felpakkolták és elvitték a család régi barátjához, az ismert színházi emberhez, beszéljen az Istentől elrugaskodott esemete fejével.

A híres író meghallgatta a tényállást, beszélt a bűnössel, aztán azt mondta:

— Hát kérem... Legjobb lesz, ha beszerezzük a kislányt valamelyik színházhoz segédrendezőnek. Vagy megszökik a második héten és akkor nem lebeg ott a Damokles kardja egész életében a szülei feje fölött: én szerettem volna dolgozni, de ti nem hagyatok! Vagy, tényleg, rátermelt erre a mesterségre... azt sem tartom olyan nagy szerencsétlenségnek.

És Kerekes kisasszony most öreg munkásokkal veszekszik, szerény

Arad előkelő közönsége **GH. ILICA**

cipőszalonjában, str. Románului (Bohus-p.) szerzi be cipőszükségletét
Orvosi rendelésre gyógycipők, betétek, lúdtalp, bokasüllyedés és talp-süllyedés ellen
nagyon olcsó árban készülnek.

B. U. É. K. vásárolná, ismerőseinek és barátainak

Rozenstein Imre

fűszerkereskedő, Bul. Reg. Ferdinand 56.

két gyermeke így sétált a francia kisasszonnyal... Régen volt, talán igaz sem volt... A fiú a Doberdó valamelyik sziklája alatt fekszik, a leány pedig messze Erdélyországban él. Szükös fizetéséből az urának alig telik arra, hogy édesanyját minden második-harmadik évben meglátogassa.

Kicsi a nyugdíj, százhusz és egynéhány pengő havonta. Üres a lakás, a pici szobás konyhás odu a Chicago legmélyén, ahová Ilonka néni esténként hazatér. Özvegy magányában sokszor kísértették buksi szőke és barna gyermekfejek... Addig-addig, amíg sutba dobta minden büszkeségét és jelentkezett a plébános urnál, hogy szívesen elmenne egy családdhoz fogadott nagynéninek.

Mert ez is van. A rokonságnak ezt a fajtáját a mai élet, Budapest forgataga termelte ki. A szülők, kispénzü hivatalnokemberek, egész nap munkában vannak és ha anya, rokon nincsen, őrizetlen marad az otthon. Jósziçü, idős nénik villamospénzért, ebédért és néha vacsoráért szívesen vállalkoznak arra, hogy az üres délutánt eltöltik gyerekekkel.

A fogadott nagynéni megosztja a család minden gondját-baját Szeretetet ad és kap cserébe. A szomorú csak az, hogy sokszor, amikor megérkezik vidékről az igazni nagynéni, vagy nagymama, szépen megköszönik a gondoskodást és közlik vele, hogy Pistikére, Jancsikára ezentúl más fog vigyázni. Mert az a tál étel, sajnos, az ilyen kicsi háztartásban hiányzik, nem lehet könnyelműen bánni vele, számolni kell minden kockacukorral.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szabó Albert

üveg- és porcellán nagyáruház

m é l y e n leszállított árakban

Porcellán-, fehér fayance-, színes fayance,

fehér Rosenthal, színes Rosenthal-, üveg-,

vegyes diszmu, ajourozott színes porcellán

árak, háztartási cikkek

Mindennemü ebédlő- és uriszobá csiliárok a saját üzemünkben készülnek, tehát gyári árakon árusítjuk, -- Világhírű Standard rádiók vezérképviselete. -- Az árak **Consum**-vevők részére is érvényesek!

Ilonka néni ilyenkor veszi a kötényét, okuláróját, becsomagolja a szatyorba, megcsókolja a gyerekeket és mosolyogva távozik. Amint hazafelé tart a rosszul világított utcákon, könnyes az öreg szeme és két drága kis gyerekkézet érez a tenyerében.

A „NAGY” RIPORTER

Parányi, birsalmaszagu, levendulaillatú szoba — üzletnek berendezve. Telisdeteli van zsufolva mindenféle lim lommal, öreg butorokkal, skatulyák, zacskók hevernek mindenfelé. Ősz, öreg, pupos néni ül jól bebugyolálva toléskékén a kályha mellett, mögötte áll a nővére, szálfaegyenes, időtlen vénység, rezeg a felháborodástól a függő a fülében. Magából kikelve rikoltja:

— Mari, Mari, vezesse ki a hölgyet! Ott az ajtó, tessék a lakást azonnal elhagyni!

A hölgy, akinek utilapot kötöttek a talpa alá, egyelőre még ott áll a szoba közepén, aztán meggondolja magát, vállatvon, sarkonfordul és elmegy. Aprókat káromkodik magában:

— Ó, hogy az ördög... na ezt alaposan elintézttem... hogy is lehettem ilyen hülye... nem lett volna szabad megmondani, hogy újságíró vagyok. Kölcsönkérhettem volna Ilu gyöngysorát, fűzzék át az öreg nénik, munka és beszélgetés közben maguktól is mindent szépen kikoxyogtak volna.

Pálmákkal, délszaki növényekkel pompázó télikert. Libériás inas kalauzolja befelé a látogatót, hatalmas, rózsaszínű barok karosszék ből emelkedik fel a kegyelmes asszony, hosszú, uszályos selyempongyolában lobog a vendég el.

— Drága szerkesztőnő, csak hogy itt van, félttem, hogy nem jön el, olyan sokan influenzásak ebben a csunya időben.

A kedves vendég arra gondol, hogy reggel, mielőtt elindult ott-honról, pappendekli darabot rakott a hócipője lyukas sarkába, meghűlni különben sem szokott, nem ér rá, rövid habozás után egyszerre csak nyakába borul az újságírónőnek és azt mondja:

— Drágám, hát csakugyan te vagy az... hallottam a nevedet, de eszembe sem jutott, hogy a híres riportershölgy az én kis barátnóm... borsáss meg, hogy nem ismertelek meg azonnal, de ez a csunya szemüveg ugy elváltoztatja az arcodat...

A „híres riportershölgy”-nek eszébe jut, hogy a színész nő édesanyja barátnője volt. Most ápoltan, illatosan mosolyog rá, jó husz évvel fiatalabbnak látszik nála, aki egyszerű kis angol ruhában feszeg a két dáma között.

A szerkesztőségben eléjeáll kisírt szemmel, karján nagy csomó fényképpel egy asszony:

— Kérem, mit tetszett az én kislányomról írni, hogy kövér, ami-

Mindennemű parafa- és fadagót, valamint pincészeti cikkek raktára

S Z E B D E R I T

S. A. pt. Com. de Art. de plută și chimicale

Parafa és vegyszertári cikkek rt. Arad. Bul. Carol 63. Vis-a-vis Bca Nat.

B. U. É. K. vevőinek, ismerőseinek és barátainak

Csetey és Szeitz

vaskereskedők, Arad, Bul. Reg Ferdinand 49.

kor nem is igaz, most lönkre van téve a karrierje, tessék helyreigazítani, mert én megölöm magamat, ha sohasem lehet a lányomból primadonna.

A primadonna jelenleg nyolc éves, hangosan bög, az egész szerkesztőség összeszalad, a titkár fejcsóválva mondja:

— Ejnye, ez a Diószegi, miket firkal össze, mindég olyan megdöglötlan.

Kattog az írógép, berreg a telefon. Ismeretlen ügyvéd jelentkezik, volna valami ügye... négy szemközt akar beszélni az újságíróndóval. A másik vonalon is keresik, volt osztálytársnó, aki kozmetikai szalont nyitott, tesz szemrehányást, miért nem pártfogolja a szalont! — Híszten te ugyis szépen keresel, annyi a pénzéd!...

Lonci tánti toppan be a szobába:

— Erre jártam, csak felnéztem, mit csinál az én kicsi hugom? Hej, ti fiatalok, csak jó nektek... — hamisan kacsint a szemével — hát aztán van-e fess udvarló?

„Hires” riporterhölgyet a köteles tisztelet tartja vissza, hogy erre valamit ne feleljen Lonci tántinak... olyasfórmát, hogy Lonci tánti, de másképp volt a maga idejében... én ma egész nap, ide-oda szaladgáltam, most veszem észre, nem is ebédeltem, a fizetésemből pedig nem Mitsukot veszek, hanem a kisfiannak cipőt.

Késő éjjel, amikor tucigarettázva, agyonfáradva hazakerül, patkánásig feszülnek az idegei. Érzi, nem fog tudni elaludni. Altató után kutat a gyógyszeres fiókban. Veronál, luminál, sehol semmi. Helyettük talál egy szem — konyakos meggyet. Pillanatig reménytelenül mered rá, aztán bekapja. Ez is jó lesz, nyugtatja meg magát. Amikor keztüls kézzel vastagon bekrémezett arccal befekszik az ágyába, élénken irigyli a nagymamáját, akinek nem volt olyan érdekes élete, mint néki.

Izsáky Margit

Feiner Farkas

(Arad.) Az elmúlt héten hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából Feiner Farkas aradi fanagykereskedő. A gyilkos kór 51 éves korában végzett vele. A temetésen ott voltak családtagjai, barátai, ismerősei, tisztelői és az a sok ember, akin segített Feiner Farkas. Hatalmas gyászoló közönség adta meg a végtisztességet ennek a talpig embernek. Legjellemzőbben Schreiber Joachim ort. zsidó íróbbi méltatta Feiner Farkast. A írópap rámutatott a házra, ahonnan örök nyugalomra vitték az elköltözöttet. Rámutatott a házra, amelyből

soha senki üres kézzel al nem távozott,

ha kérni ment a gazdához. Ez volt Feiner Farkas. Adott, mert vájt neki a mások nyomorusága, a mások elesettsége. Adott, mert maga is tudta, mi az, ha a sors röhözedi a küzködő emberre. Segített azon, aki könyörgő szóval járult hozzá segítségért. A szorgalmas és becsületes kereskedő mintaképe volt, rokonszenves, kellemes modoru ember, akinek csak jóakarói és barátai voltak Feiner Farkas sokaknak hiányzik és sokan fogják megörizni emlékét. Ember volt a szó nemesen vett értelmében és éppen ezért ritkaság a mai világban.

Az elektromos háztartás csodái

A tehnikai kultura számüzte a lakásokból a régi világ füstös, étel- és mosogatólé-hangulattal telített konyháit, a nagy porfellegeket hajtó seprőket és a régi háztartásoknak mindazokat a tartozékait, amelyek megrövidítették életünket, a bacillusok milliárdjait telepítve a tüdönkre, szemünkre, torkunkba. Patikatisztaságu kis laboratórium lett az előző kor konyhájából, üde, tiszta a levegő a modern lakásban, melyben nincsen egy szemernyi por és lehelletnyi konyhaillat.

Az aradi villanygyár állandó kiállításán, a Neuman-palotában levő diszhelyiségben *megtekinthetők az összes elektromos háztartási készülékek* s mellettük a kedvezményes egységárak, amibe azok üzeme kerül. Vizsgálva ezeket az árákat, hamarosan megállapíthatjuk, hogy *az elektromos áram használata a háztartásban sokkal gazdaságosabb, mint a fa- és széntüzelés.* Akár főzésre, akár vízmelegítésre használjuk az áramot, az nem kerül többre, mint bármely más fűtési energia, miután a hozzávaló eszközöket úgy szerkesztették meg, hogy gazdaságos áramfogyasztás mellett is a legnagyobb energiát szolgáltatassák.

Nézzük elsősorban *az elektromos tüzhelyet.* Tiszta, tökéletes alkotás és a kezelése még egyszerűbb, mint a fafűteléses tüzhelyeké. Itt nem kell begyújtani, itt nem bosszankodik a háziasszony, hogy odaég az étel, vagy nyers marad, hiszen egy gombnyomással tetszés szerint szabályozható az üzeme. Minden étel olyan hőmennyiséget kap, amely neki legjobban megfelel és amely mellett a lehető leggyorsabban megfől, *Begy megfől Cettl minés harmit kipáttaró Csarátnok:* tökéletesen tiszta marad főzés után is. Az üzemi költsége emellett a lehető legalacsonyabb. Jóval olcsóbb, mint azoké a háztartásoké, amelyekben még a régi rendszer szerint tüzelnek.

Érdekes és praktikus darabja a kiállításnak a forróviztároló fürdőszoba, konyha és orvosi rendelő részére. Szinte pillanatok alatt nyerünk *10 liter forróvizet, mindössze néhány bani áramköltséggel.*

Az elektromos háztartási eszközök közül a legjobban a *villanyvasaló* használata terjedt el. Nemcsak az az előnye, hogy olcsó és csekély költséggel nagytömegű ruhát lehet vele kivasalni, hanem az is, hogy nem éget és nem okoz fejfájást, mint a szénvasaló.

Elektromos háztartási készülékekkel ma már minden igény kielégithető. *Van villamos padlókeféző, hajsütővas, hajszáritó, ventillátor, tea- és kávéfőző, kenyérpírtó, hűtőgép (jégszekrény), testmelegítő és más száz csodája az elektrotechnikának.*

Az elektromos áram fogyasztása ma már nem luxus. Az olcsóságu mindenki számára hozzáférhetővé tette a csodálatos villamos háztartási készülékek használatát. Mindenkinék módjában áll azokat beszerezni és ezzel ideget és pénzt kimélni. (x)

**Legszebben fest, tisztít, mos vegyileg
új Krebsz kelmefestő, Aradon**

Bul. Reg. Ferdinand. Főüzlet: strada Eminescu (Fehér Kereszt-épület)

A Consum

(Arad.) Majdnem fél évtizede, hogy közgazdasági szempontból felbecsülhetetlen szolgálatot tesz az aradi piacon a *Consum*, az aradi kereskedők hitelszövetkezete. Ez az altruista intézmény a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett biztosítja tagjai számára a részletfizetés kedvezményét, ami azt jelenti, hogy a Consum-könyvecskék tulajdonosai készpénzárak mellett élveznek nitelt azokban a boltokban, amelyek a Consumhoz csatlakoztak. Hogy mennyire népszerűvé lett ez az intézmény, annak legekleatásabb bizonyítéka, hogy a tagok száma folyton emelkedik. A Consum révén úgy a vásárlóközönség, mint a kereskedőtársadalom megtalálja számítását. A vásárló nem fizeti egyszerre a vásárolt áru vételárát és egyetlen banival sem vásárol drágábban, mint a készpénzvásárló. Erre szigorúan ügyel a Consum vezetősége. A Consumhoz tartozó kereskedők pedig egyszerre kapják meg pénzüket és nem kell várniok, sokszor hiába, mint a rendes kihitelezéseknél. A Consum tagjai között helyet foglalnak a város társadalmának minden rétegéből és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak az intézményről és ennek agilis vezetőségéről. (x)

Ujévre dupla örömet szerzünk t. vevőinknek!

Modern, izléses, olcsó áruk mellett minden vevő már most kap értékes ajándékot. Legujabb prima minőségű csodás

ujdonságok érkeztek!

Tekintse meg óriási áruraktáramat minden vételkötelezettség nélkül.

M. Fischer

üveg és porcellán kereskedő ARAD, Fehér Kereszt
Telefon 379.

Képeretezés gyári áron!

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a „Solvo“ pirula, dr. Földes Béla gyógyszer-tára, Arad.

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmáról. Az „Erdélyi Élet” eredeti rovata

A szenvedély rabnői

Minden évben egész csomó szenzációs pórt tárgyalnak le, amelyeknek középpontjában olyan nők állanak, akik féltékenységből megölték a férjüket, vagy szeretőjüket. Ahány ilyen pör van, annyi esetben felmentő verdiktet hoznak az esküdtek.

A legritkább eset, hogy féltékenységből elkövetett emberölésért elítéljenek nőt.

Ha marasztaló is az ítélet, rendszerint felfüggesztik.

Néhány évvel ezelőtt világszerte nagy port vert föl Judd Rut mexikói szépségkirálynő esete.

A szép leány egyszerre két nőt ölt meg, a barátjának két árthatlan nőismerősét.

Több hétig tartott a főtárgyalás, amelynek során a szép Rut cinikusan védekezett. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján halálra ítélték. Még ma is él Eget-földet megmozgatott, hogy elkerülje a villamos széklet, ami egyelőre sikerült is neki. Ezzel szemben a londoni esküdtek felmentették Barney asszonyt, aki ellen az volt a vád, hogy *fiatal udvarlóját megölte.*

Hónapokig foglalkoztatta a londoniakat ez a szenzációs bűnpör.

Más eset: A párisi Joron asszony nemcsak azt érezte, hogy öregedni kezd, hanem azt is, hogy régi barátját már nem tudja lekötöni.

Megölte, miután megtudta, hogy fiatalabb nő kedvéért faképnél akarja hagyni.

Védője azzal nyerte meg az esküdteket, hogy öregedő, elhagyott szeretőnek állította be. Ez hatott. A lovagias párisi esküdtek felmentették.

A svájci esküdtek is udvariasak voltak és felmentették a szép és dús gazdag Boultern amerikai asszonyt, aki

agyonlőtte Hofer Kunó ismert német íróit.

Az asszony azzal védekezett, hogy Hofer szakítani akart vele és olyan brutálisan viselkedett, hogy visszautasító viselkedésén felháborodva nyult a gyilkos fegyverhez.

Megrázó volt a tényállása annak a bűnpörnek, amelynek halálos áldozata Ujardovski lengyel bankár volt. Néhány évvel ezelőtt egy zenestéjén megismerkedett Pirinsky Lea fiatal énekesnővel. A bankár megigérte, hogy támogatni fogja. A barátnője lett. Néhány év múlva a szerelmi viszonynak következményei lettek. Ettől kezdve a bankár elhidegült Leától. És ekkor bekövetkezett a tragédia. Amikor megszülte gyermekét, elvesztette a hangját. A bankár tudni sem akart többé róla. A nyomorba jutott leány még mindig szerette Ujardovskit,

akinek más tervei voltak. Kivetette hálóját egy szép lengyel grófnőre, aki hajlandó volt a bankár felesége lenni. Mindezt Lea az ujságokból tudta meg. A fiatal férj ifju hitvesével éppen fel akart szállni a rivierai expresszre, ekkor Lea, aki lesben állt, néhány jólirányzott lövéssel leterítette.

Az esküdtekre oly mélységes hatást gyakorolt a szerencsétlen leány nyomorúsága, hogy egyhangulag felmentették.

Még ismeretes az a megrendítő féltékenységi dráma, amelynek Grozavescu Traian, az Aradon is ismert világhírű bécsi tenorista esett áldozatául. A felesége határtalan féltékenységében halomra lőtte. Nelli asszony már régóta vádolta hűtlenséggel a bécsiek kedvencét. Egy napon Grozavescu el akart utazni. Az asszonyt nem akarta magával vinni.

Rövid szóváltás után lejátszódott a tragédia.

A férjgyilkos asszonyt az esküdtek felmentették.

Nemrég Brüsszelben tragikomikus féltékenységi affér játszódott le, amelynek nem várt következményei lettek. *Careme Louison*, egy magasrangu tiszt felesége

abban a pillanatban lőtt rá az uccán a férjére, amikor az egy magánautóból kiszállt.

Az utóban egy nő ült. A tiszt eszméletlenül esett össze. Hatalmas tömeg verődött össze, amely meg akarta lincselni a merénylő asszonyt. Néhány rendőr erélyes fellépése mentette meg az asszonyt a tömeg dühe elől. A vizsgálat eredménye megdöbentő volt. A tiszt ártatlansága a házasságtörést illetőleg kiderült ugyan, de ennél sokkal nagyobb bűn derült ki.

A nő, aki az autóban ült, nem volt más, mint egy régóta keresett kémnő, akit a rendőrség „La Bella” néven ismert.

Az adósságban vergődő tiszt azt hitte, hogy a „La Bella”-val való kapcsolata révén pénzhez jut. Meg is ígérték, hogy nagyobb összeget kap, ha ennek fejében fontos politikai ellenszolgáltatásokat tesz. Így derült ki egy képzelt házasságtörés révén egy kémkedési botrány.

Szenzációs volt *Brausoler Candelaria* asszony gyilkossági pöre. Bourbon Edgár hercegnek, Ferenc József rokonának volt féltékeny barátnője.

Páris egyik szegényes villájában lőtte le hercegi barátját.

Igen sok nő le tudja küzdeni féltékenységét. Egyszerűen tulteszt magát a férfi csapodárságán. Nemrég megkérdeztem egy szellemes szép asszonyt, lelőné-e a férjét, ha rájönne a hűtlenségére?

— Szó sincs róla — felelte. — Gépfegyver kellene hozzá!

Cipőket, hócipőket legolcsóbban

Apponyi Testvéreknél

A Városházával szemben

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Mi történt az éjszaka?

Nem kell megriadni, a sejtelmes cím nem takar vad kalandot, vagy borzalmas gyilkosságot, csupán egy ártatlan szerelmi epizódot, melynek középpontjában Claudette Colbert áll, ez az istenáldotta tehetségű filmszínésznő, aki a nemrég Aradon is vetített „Kleopatra” című filmben világsikert aratott.

Claudette Colbert nem tartozik a klasszikus szépségek közé, játékában azonban annyi báj, mélység és sokszínűség mutatkozik, hogy mégis a hangosfilm sztárjainak legjobbjai közt említhető. S éppen játékának sokszínűsége hozza magával, hogy amiú a Kleopatrában kifogástalan őszinteséggel sikerült megformálnia a történelem egyik legdémonabb asszonyának alakját, épp oly tökéletesen és maradéktalan művészettel alakítja a könnyebb fajsúlyú darabok más, de nem kevesebb rátermettséget követelő szerepét.

A „Mi történt az éjszaka” ötletfilm. Csupa helyzetkomikumra és szellemes fordulatokra épült. Könnyű és kacagtató darab, olyan, amelyet a szilveszteri vig éjszakát követő napokon az új esztendő első hetében mindenki szívesen fogad. Zenés vígjáték, vagyis ahhoz a műfajhoz tartozik, amely talán a legszerencsésebb színpadi alkotás. A színdarabot és ezzel párhuzamban a filmcennáriumok írói is rájöttek már arra, hogy milyen óriási előnnyel bír a zenés vígjáték és mennyire kedvenc szellemi csemegéje a mindig friss és izletes különlegességekre éhező publikumnak. A dráma többnyire fárasztó s a filmtermékek közt abba az osztályba tartozik, amely örök értékénél fogva sohasem tűnhet ugyan le a vásznonról, de szórva nyosan és csakis élenkebb darabok közé ékelve szerepelhet a műsoron. Az operett, — mint arra a Central-mozi legutóbbi nagysikerű darabjának, a Bécsi házasság című filmnek bemutatóján is rámutattunk, — nagyobb közönségnek örvend, vannak azonban, akik üresnek és a realitástól túl távolállóknak találják a sokszor nagyon is émelygős operett-romantikát. Ezzel szemben a vígjáték — különösen a zenés vígjáték — egyesíti magában mindkét műfaj előnyeit, tökéletesen levetkőzve azok árnyoldalát.

A zenés vígjáték tartalmas és mégsem fárasztó, mint a dráma, színes, hangulatos, de kevésbé átstilizált, a való élethez sokkal közelebb álló, mint az operett. Hogy mennyien kedvelik, ez a gyakorlatban is többször bebizonyult,

Aranybeváltás a **Reiner József** óra- és ékszer legmagasabb áron üzletében Aradon a színház mögött. — Karikagyűrűk, órák, ékszerek legjobb beszerzési helye. — **STRADA PIRICI** No. 3

nem is kell olyan messzire kutatnunk, elég, ha a színházban bemutatott „Szerencse-malac” és különösen a „Vadvirág” átütő sikerére gondolunk.

•Ami színpadon hatásos, természetesen nem mindig viheto vászonra, a zenés vigjátékok ötletéhez azonban a filmcennárium-írók is nyugodtan nyulhatnak. A vidéki színpadok szereplőinek játékát többnyire felülmuló mozi-színészek teljesítménye olyan tökéletes, hogy hiánytalanul visszatükrözi a vigjáték meseszövéésének minden szálát, úgy hogy a humorban és megicpő fordulatokban gazdag darabok mesejének minden mozzanatát könnyen követhetik azok is, akik nem értik a hangosfilmeket hangzó nyelveket.

Ezek a fenti megállapítások különösen illenek a „Mi történt az éjszaka” című filmre, amely egyike a legtökéletesebb zenés vigjátékoknak. Természetesen szerelmi történet, teleszöve kacagtató, kalandokkal, kedélyes félreértésekkel, finom pikantériával és hangulatos zeneszámokkal.

A film egyébként már több világvárosban futott és sikerét talán leginkább fémjelzi, hogy Rómában a vatikáni város tartozkodó szelleme ellenére, meg kellett hosszabbítani a játszás idejét. Ezek után kétségtelen, hogy az aradi Central-mozi falai közé is óriási tömegeket vonz majd ez a maga nemében pazar kivitelű filmremek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sportemberek figyelmébe!

A

Ca-o-la

vitamin krém a
téli sportokhoz
nélkülözhetetlen

Könyv

Plakát

Ujság

Legolcsóbban készül
BCU Cluj / Central University Library Cluj

LOVROV & Co.

könyvnyomdájában

Bulev. Regele Ferdinand No. 5

NEM UTAZHAT

diana

**SŐSBORSZESZ
NÉLKÜL!**

NE SIRJON,

ha nem fogy az áruja. Kérjen propaganda tanácsot az

„AGGE” reklámvállalat

erdélyi központjától :
Arad. Bul. Reg. Ferdinand 19. Tel. 525.
Hirdessen általunk a városi és vidéki autobuszokon, mozikban, uccai hirdető és vilanyoszlopokon vagy olyan modern szabadtéri reklámlehetőségek formájában, amelyek városi vagy állambérleménytárgyát képezik. Teljes felelősséggel vállalunk különleges reklámpropagandát az ország bármely részében. —

Gyors, megbízható és olcsó az AGGE-propaganda!

Kár minden baniért,
amit rossz ötlettelen
propagandára áldoz!
A jó reklám biztos
sikert jelent!!